

Lovforslag nr. L 105. Fremsat den 16. december 1980 af justitsministeren

Forslag

til

Lov om ændring af brandloven

§ 1

I brandloven, jfr. lovbekendtgørelse nr. 641 af 29. december 1976, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Brandkommissionen består af politimesteren (i København politidirektøren) og 4 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen. Mindst 2 af de sidstnævnte skal være medlemmer af kommunalbestyrelsen eller for Københavns kommunes vedkommende af borgerrepræsentationen eller af magistraten. Politimesteren er formand for kommissionen, medmindre kommunalbestyrelsen har valgt et af de medlemmer, som er nævnt i 2. pkt., som formand.«

2. Efter § 2 indsættes:

»§ 2 a. Kommunalbestyrelsen kan uden for de områder, der er nævnt i civilforsvarslovens § 24, bestemme, at brandkommissionen skal sammenlægges med civilforsvarskommissionen til en beredskabskommission, der består af følgende 8 medlemmer:

- 1) Borgmesteren, formand,
- 2) politimesteren,
- 3) 4 medlemmer valgt af kommunalbestyrelsen, således at mindst 2 af disse er medlemmer af kommunalbestyrelsen, og
- 4) 2 medlemmer valgt af frivillige organisationer, som indenrigsministeren har truffet aftale med om udførelse af civilforsvarsmæssige opgaver, jfr. civilforsvarslovens § 5.

Stk. 2. Justitsministeren skal underrettes om kommunalbestyrelsens beslutning efter stk. 1.

Stk. 3. I kommuner med beredskabskommission udøves ledelsen af brandvæsenet af beredskabskommissionen.

Stk. 4. § 20 i lov om kommunernes styrelse finder tilsvarende anvendelse på beredskabskommissionen. I tilfælde af stemmelighed gør formandens stemme udslaget.

Stk. 5. De 2 medlemmer, som er valgt af frivillige organisationer, jfr. stk. 1, nr. 4, har ikke stemmeret i sager vedrørende brandvæsenet.«

3. I § 3, stk. 2, § 13, stk. 2, 4. pkt., samt § 22, stk. 1 og 2, ændres »brandkommission« til: »brand- eller beredskabskommission«.

4. § 14, stk. 1, 2. pkt., affattes således:

»Planen udarbejdes af brand- eller beredskabskommissionen, i kommuner uden brand- eller beredskabskommission af politimesteren.«

5. I § 27, stk. 1, 1. pkt., ændres »brandkommissionen, i kommuner uden brandkommission politimesteren« til: »brand- eller beredskabskommissionen, i kommuner uden brand- eller beredskabskommission fra politimesteren«.

6. I § 27, stk. 2, 1. pkt., § 28, stk. 1, 1. pkt., og stk. 2, ændres »Brandkommissionen, i kommuner uden brandkommission politimesteren« til: »Brand- eller beredskabskommissionen, i kommuner uden brand- eller beredskabskommission politimesteren«.

7. I § 29, stk. 1, 1. pkt., ændres »Brandkommissionens« til: »Brandkommissionens og beredskabskommissionens«.

8. I § 29, stk. 2, indsættes efter »brandkommissionen«, beredskabskommissionen«.

9. I § 33, stk. 1, 1. pkt., ændres »brandkommissionen, i kommuner uden brandkommission politimesteren« til: »brand- eller beredskabskommissionen, i kommuner uden

brand- eller beredskabskommission af politimesteren«.

10. I § 33, stk. 3, ændres »brandkommissionen, i kommuner uden brandkommission af politimesteren« til: »brand- eller beredskabskommissionen, i kommuner uden brand- eller beredskabskommission af politimesteren«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 1982.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I 1976 afgav administrationsdepartementet en rapport om civilforsvaret m. v. Finansministeriet indhentede udtalelser over rapporten fra de implicerede ministerier: Indenrigsministeriet, justitsministeriet, forsvarsministeriet og miljøministeriet. På baggrund af de udtalelser, som blev afgivet, igangsatte indenrigsministeriet i 1977 et udvalgsarbejde med deltagelse af de interesserede myndigheder og organisationer med henblik på en nærmere vurdering af forslagene i administrationsdepartementets rapport om civilforsvaret m. v. Udvalget fik bl. a. til opgave at udarbejde forslag til etablering af et lokalt beredskab omfattende det nuværende civilforsvar og brandvæsen i kommunerne som én organisation.

Indenrigsministeriets udvalg om civilforsvar og brandvæsen m. v. afgav i 1978 betænkning nr. 860/1979 om civilforsvar og brandvæsen m. v. med tilhørende delbetænkning nr. 861/1979 om integration af civilforsvar og brandvæsen, nr. 862/1979 om uddannelse af værnepligtige i civilforsvaret, nr. 863/1979 om beskyttelsesrum og nr. 864/1979 om opgave- og byrdefordeling.

Udvalget har gennemgået en række fordele og ulemper ved forskellige grader af samordning eller integration af det kommunale brandvæsen og civilforsvar. Udvalget har konstateret, at der på det pågældende lovgrundlag er gennemført samordning eller integration i varierende grad i ca. 40 af landets primærkommuner. Udvalget har ikke fundet noget grundlag for at foreslå en obligatorisk samordning eller integration af væsenerne, men har fundet behov for, at brandloven og civilforsvarsloven ændres således, at det bliver muligt for en kommune med såvel brandkommission som civilforsvarskommission at bestemme, at disse kommissioner skal sammenlægges til en beredskabskommission. Udvalget har i den forbindelse ikke foreslået særlige kriterier for anvendelsen af beføjelsen til sammenlægning, idet man har fundet, at den enkelte kommune er bedst egnet til at foretage den samlede hensigtsmæssighedsvurde-

ring, herunder vedrørende de eventuelle praktiske fordele, som i givet fald taler for en sammenlægning. Der henvises herom nærmere til s. 27-38 i betænkning nr. 860/1979 om civilforsvar og brandvæsen m. v.

Der er i dag brandkommission i mere end 200 af landets primærkommuner, og der er nedsat 102 civilforsvarskommissioner.

Lovforslaget tilsigter at gennemføre udvalgets forslag om, at der indføres hjemmel til for en kommune at sammenlægge brandkommissionen og civilforsvarskommissionen til en beredskabskommission. Forslaget forudsætter en samtidig ændring i civilforsvarsloven i overensstemmelse med det forslag, som indenrigsministeren har fremsat herom.

Lovforslaget indeholder endvidere en enkelt ændring af brandloven som følge af lov nr. 274 af 8. juni 1977 om Københavns kommunes styrelse.

Forslaget medfører ingen udgifter eller administrative byrder for staten eller kommunerne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

I forhold til gældende ret indebærer bestemmelsen, at brandinspektøren og kommunens eventuelle bygningsinspektør ikke længere er medlemmer af brandkommissionen. Udvalget anfører herom på s. 38 note 3 i betænkning nr. 860/1979 om civilforsvar og brandvæsen m. v., at man er nået til den opfattelse, at man i forbindelse med lovændringer på området ikke længere kan opretholde medlemskab og stemmeret for vedkommende kommunes egne embedsmænd. Udvalget foreslog i stedet en supplerende bestemmelse om brandinspektørens adgang til at deltage i brandkommissionens møder uden stemmeret. Denne bestemmelse er ikke medtaget i forslaget, idet brandinspektøren - i lighed med, hvad der i øvrigt gælder for kommunalt ansat personale - ikke er tillagt en lovbestemt ret til at deltage i kommissionsmøder. Derimod bør brandkommissionen kunne tillade brandinspek-

tøren og eventuelt bygningsinspektøren at overvære møderne, på samme måde som de stående udvalg efter bestemmelsen i lov om kommunernes styrelse § 20 kan tillade kommunale tjenestegrekschefer at overvære møderne.

Efter den gældende brandlovs § 2, stk. 4, skal mindst 2 af de 4 medlemmer, som kommunalbestyrelsen vælger til medlemmer af brandkommissionen, være medlemmer af kommunalbestyrelsen. I bestemmelsen er det endvidere fastsat, at hvis kommunalbestyrelsen i en kommune ønsker en anden end vedkommende politimester som formand for brandkommissionen, kan den vælge et medlem af kommunalbestyrelsen som formand. Den foreslåede ændring, hvorefter det udtrykkeligt fastslås, at også medlemmer af Københavns magistrat kan vælges til medlem af, eventuelt formand for, brandkommissionen i Københavns kommune, er en konsekvens af, at det i lov nr. 274 af 8. juni 1977 om Københavns kommunes styrelse i § 2 er fastsat, at borgerrepræsentationen er Københavns kommunes kommunalbestyrelse, hvor denne benævnelse tidligere omfattede såvel borgerrepræsentationen som magistraten. Da der ikke ved lov om Københavns kommunes styrelse skete nogen ændring i den personkreds, der kan vælges som medlem af brandkommissionen i Københavns kommune, er den foreslåede ændring af redaktionel karakter.

Til nr. 2

Bestemmelsen indebærer, at kommunalbestyrelsen i en kommune, hvor der er såvel brandkommission som civilforsvarskommission, kan sammenlægge disse kommissioner til en beredskabskommission, hvis det findes ønskeligt eller hensigtsmæssigt. Brandkommissionen består efter forslaget af 5 medlemmer og civilforsvarskommissionen består efter det af indenrigsministeren fremsatte forslag til ændring af civilforsvarsloven af 8 medlemmer. Efter forslaget kommer beredskabskommissionen til at bestå af 8 medlemmer.

Beredskabskommissionens kompetence og stilling i forhold til brandvæsenet er den samme som den tidligere brandkommission. Det særlige krav, som civilforsvarsloven opstiller om, at borgmeste-

ren skal være formand for civilforsvarskommissionen, medfører, at borgmesteren i tilfælde af kommunalbestyrelsens beslutning om sammenlægning af brandkommissionen og civilforsvarskommissionen til en beredskabskommission, må være født formand for beredskabskommissionen, uanset hvem der var formand for den tidligere brandkommission. Med hensyn til de enkelte medlemmers stilling er det i øvrigt fastsat, at de 2 medlemmer af kommissionen, som er valgt af sådanne frivillige organisationer, med hvilke indenrigsministeren har truffet aftale, ikke har stemmeret i kommissionen i sager vedrørende brandvæsenet.

Bestemmelsen om adgang til at sammenlægge brand- og civilforsvarskommissionerne til en beredskabskommission tager ikke sigte på regulering af de særlige storkøbenhavnske forhold. Udvalget har i betænkning nr. 860/1979 om civilforsvar og brandvæsen m. v. s. 36 og 40 udtalt, at man ikke har haft mulighed for at foretage en detaljeret analyse af de storkøbenhavnske forhold, men at udkastet lader sig indpasse i det storkøbenhavnske område og i magistratskommunerne. Dog understreges det, at der i det storkøbenhavnske (civilforsvars)område med dets 20 kommuner, der hver har brandkommission, men fælles civilforsvarskommission, ikke umiddelbart vil kunne ske sammenlægning af kommissionerne til en beredskabskommission.

Udvalget har i sin betænkning nr. 860/1979 om civilforsvar og brandvæsen m. v. s. 37 note 1 i øvrigt fundet anledning til at bemærke, at kommissionen i samarbejdsanliggender kan indbyde repræsentanter fra kommunens eventuelle entreprisbrandvæsen(er), herunder De Danske Redningskorps (Falck), til at deltage i kommissionsmøder. Samtidig anbefaler udvalget, at der i det offentlige kontrakter med De Danske Redningskorps indføres en bestemmelse om, at en repræsentant for redningskorpset har pligt til efter sådan anmodning at give møde for kommissionen.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter.

Til nr. 3-10

Ændringerne er en følge af lovforslagets § 1, nr. 3.